

خلاصه مدیریتی برنامه سازگاری با کم آبی استان مرکزی

جمهوری اسلامی ایران

کارگروه ملی سازگاری باکم آبی

خلاصه مدیریتی برنامه سازگاری باکم آبی

استان مرکزی

خرداد ۱۴۰۰

سهم صرفه جویی از برداشت آب در برنامه سازگاری با کم آبی استان مرکزی نسبت به صرفه جویی در برنامه ملی سازگاری با کم آبی به تفکیک بخشهای مصرف کننده و منابع آب سطحی و زیرزمینی

نوع مصرف	آب سطحی (%)	آب زیرزمینی (%)
شرب و بهداشت ^۱	۰	۵/۴۸
خدمات شهری و فضای سبز ^۱	۰	۵/۸۱
صنعت ^۱	۰	۳/۴۶
کشاورزی ^۱	۰	۷/۸۶
کل صرفه جویی ^۲	۰	۷/۶۴

۱: سهم استان از صرفه جویی بخش در برنامه ملی سازگاری با کم آبی

۲: سهم استان از کل صرفه جویی برنامه ملی سازگاری با کم آبی به تفکیک آب سطحی و زیرزمینی (در بخش آب سطحی، حوزه هدف سازگاری با کم آبی در محاسبه سهم لحاظ نشده است)

بیش از ۲۷۹۰ نفر- ساعت کار کارشناسی طی جلسات بین بخشی در راستای تدوین برنامه سازگاری با کم آبی استان مرکزی انجام شده است. برنامه‌های سازگاری با کم آبی استان مرکزی با صرفه جویی ۶۹۰/۵ میلیون مترمکعب در افق ۱۴۰۵ از منابع آب‌های زیرزمینی در چارچوب اعتبارات موجود مورد تصویب کارگروه ملی سازگاری با کم آبی قرار گرفت. میزان صرفه جویی در برداشت از منابع آب زیرزمینی در برنامه‌های هریک از بخش‌ها در دستیابی به اهداف ذکر شده، مطابق با جدول (۱) می‌باشد. لازم به ذکر است هدف صرفه جویی مورد نیاز از منابع آب زیرزمینی در بخش کشاورزی معادل ۵۸۴/۹ میلیون متر مکعب می‌باشد که در برنامه سازگاری مصوب به طور کامل تامین شده است.

جدول (۲): میزان صرفه جویی برنامه‌های سازگاری با کم آبی استان مرکزی

(میلیون متر مکعب)

فاز اجرای برنامه	نوع مصارف	زیرزمینی	سطحی
فاز اول (۱۳۹۹ - ۱۴۰۵)	کشاورزی	۶۶۰	-
	شرب	۱۸	-
	صنعت	۷/۵	-
	فضای سبز	۵	-
	مجموع فاز اول	۶۹۰/۵	-

جزئیات احجام صرفه‌جویی در برداشت از منابع آب زیرزمینی در فازهای اول و دوم برنامه سازگاری با کم آبی و سال تثبیت سطح ایستابی آبخوان و دستیابی به هدف صرفه جویی سازگاری با کم آبی در استان مرکزی به تفکیک محدوده های مطالعاتی در جدول (۲) ارائه شده است. در ادامه برنامه‌های سازگاری با کم آبی دستگاه‌های مختلف استانی به همراه میزان صرفه‌جویی متناظر مطابق با جداول (۳) تا (۷) ارائه شده است.

جدول (۲): احجام صرفه جویی در برداشت کشاورزی از منابع آب زیرزمینی در فازهای اول و دوم برنامه سازگاری با کم آبی و سال تثبیت سطح ایستابی آبخوان و دستیابی به هدف صرفه جویی سازگاری با کم آبی در استان مرکزی

ردیف	محدوده	کد محدوده	حجم صرفه جویی (میلیون متر مکعب)		سال تثبیت آبخوان	سال رسیدن به هدف صرفه جویی سازگاری با کم آبی
			فاز اول	فاز دوم		
۱	ملایر	۲۲۳۵	۰/۰۲	-	فاقد آبخوان آبرفتی	
۲	دورود-بروجرد	۲۳۳۹	۰/۰۰	-	فاقد چاه کشاورزی	
۳	میرقاسم	۲۳۴۱	۰/۲۳	-	فاقد آبخوان آبرفتی	
۴	ازنا-الیگودرز	۲۳۴۲	۶/۷۴	-	۱۴۰۰	۱۴۰۵
۵	زرنند ساوه	۴۱۰۲	۶۳/۱۹	-	۱۴۰۲	۱۴۰۵
۶	قطعه چهار ساوه	۴۱۰۳	۰/۰۰	-	فاقد چاه کشاورزی	
۷	قزوین	۴۱۰۶	۰/۰۰	-	فاقد چاه کشاورزی	
۸	نوبران	۴۱۱۱	۲۳/۳۶	-	۱۴۰۰	۱۴۰۵
۹	ساوه	۴۱۱۲	۱۴۰/۱۷	-	۱۴۰۱	۱۴۰۵
۱۰	نفرش	۴۱۱۳	۱/۳۱	-	۱۳۹۹	۱۴۰۵
۱۱	خماجین	۴۱۱۴	۶/۲۱	-	فاقد شبکه چاه مشاهده ای	
۱۲	رزن-قهاوند	۴۱۱۵	۰/۷۳	-	فاقد آبخوان آبرفتی	
۱۳	کمیجان	۴۱۱۸	۱۴۲/۹۳	-	۱۳۹۹	۱۴۰۵
۱۴	بلوک شرا	۴۱۱۹	۴۴/۶۸	-	۱۳۹۹	۱۴۰۵
۱۵	شازند	۴۱۲۰	۹۴/۴۵	-	۱۳۹۹	۱۴۰۵
۱۶	لنگرود	۴۱۲۱	۲/۸۲	-	صرفه جویی به دلیل برداشت غیر مجاز	
۱۷	نهرمیان	۴۱۲۲	۴/۱۵	-	صرفه جویی به دلیل برداشت غیر مجاز	
۱۸	آستانه	۴۱۲۳	۴/۵۱	-	صرفه جویی به دلیل برداشت غیر مجاز	
۱۹	اراک	۴۱۲۴	۱۰۳/۱۳	-	۱۴۰۰	۱۴۰۵
۲۰	سلفچگان	۴۱۲۷	۱/۶۸	-	فاقد شبکه چاه مشاهده ای	
۲۱	دلیجان-محلالت	۴۱۲۸	۰/۷۸	-	۱۴۰۴	۱۴۰۵
۲۲	موته	۴۱۲۹	۰/۰۲	-	فاقد آبخوان آبرفتی	
۲۳	گلپایگان	۴۱۳۰	۰/۶۰	-	فاقد آبخوان آبرفتی	
۲۴	خمین	۴۱۳۱	۱۸/۳۹	-	۱۴۰۱	۱۴۰۵
۲۵	کاشان	۴۱۳۲	۰/۰۰	-	فاقد چاه کشاورزی	
	مجموع		۶۶۰/۰۰	-	--	--

جدول (۳): برنامه‌های سازگاری با کم آبی شرکت آب منطقه‌ای استان مرکزی

حجم صرفه‌جویی (میلیون متر مکعب)			حجم عملیات	برنامه اجرایی		تغییرات	
مجموع	برنامه هفتم	۱۴۰۰ و ۱۳۹۹		پروژه	برنامه		
۹۰	۶۰	۳۰	۵۸۵۰ (دستگاه)	نصب کنتور حجمی هوشمند*	جلوگیری از اضافه برداشت از چاه‌ها	کاهش برداشت	
۱۷۶	۱۳۸	۳۸	۱۶۳۰ (حلقه)	تعیین تکلیف چاه‌های فرم ۱	تعیین تکلیف چاه‌های فاقد پروانه		
۷۵	۵۱	۲۴	۱۰۲۷ (حلقه)	پرو مسدود کردن چاه‌های فرم ۵**			
۳۱۹	۲۶۴	۵۵	۷۲۰۰ (پروانه)	اصلاح و تعدیل پروانه‌های بهره‌بردار	کاهش پروانه‌های بهره‌بردار صادره		
۶۶۰	۵۱۳	۱۴۷	جمع کل				

* حجم اضافه برداشت از چاه‌های مجاز کشاورزی استان می‌باشد که بر اساس ارقام مندرج در برنامه‌های عملیاتی ابلاغی دشت‌های استان درج شده است.

** اختلاف برنامه شرکت آب منطقه‌ای به میزان ۷۵ (م.م.م) با برنامه جهاد کشاورزی به خاطر پر کردن چاه‌های غیرمجاز می‌باشد که سازمان جهاد کشاورزی استان برای آن برنامه‌ای ندارد و اصولاً برنامه‌ای هم نمی‌توان برای آن پیش‌بینی کرد.

جدول (۴): برنامه های سازگاری با کم آبی سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی

حجم صرفه جوئی (میلیون متر مکعب)			حجم عملیات (هکتار)			پروژه	عنوان برنامه	
جمع	برنامه هفتم	۱۳۹۹ و ۱۴۰۰	جمع	برنامه هفتم	۱۳۹۹ و ۱۴۰۰			
۲۹۸	۲۳۶	۶۲	۶۵۷۰۰	۵۲۰۰۰	۱۳۷۰۰	اجرای سیستم های نوین آبیاری	صرفه جویی در مصرف آب	
۳	۲/۱	۰/۹	۱۰۰۰	۷۰۰	۳۰۰	توسعه گیاهان دارویی و جایگزینی با محصولات زراعی آب بر	اصلاح الگوی کشت و روش های تولید	
۱	۰/۷	۰/۳	۵۰۰	۳۵۰	۱۵۰	توسعه زعفران و جایگزینی با محصولات زراعی آب بر		
۳	۲/۱	۰/۹	۱۲۰۰	۸۴۰	۳۶۰	توسعه گل محمدی و جایگزینی با محصولات زراعی آب بر		
۲	۱/۵	۰/۵	۶۶۶	۵۰۰	۱۶۶	ایجاد سایبان باغات		
۱۰	۷	۳	۱۰۰۰۰	۷۰۰۰	۳۰۰۰	خاک ورزی حفاظتی		
۱۰	۷	۳	۳۵۰۰	۲۵۰۰	۱۰۰۰	کشت نشایی		
۱۸	۱۳	۵	۹۰۰۰	۶۵۰۰	۲۵۰۰	کم آبیاری در زراعت گندم و جو		
۱۹۸	۱۷۸	۲۰	۶۵۶۰	۵۹۰۰	۶۶۰	توسعه و اصلاح کشت های گلخانه ای و جایگزینی با محصولات زراعی آب بر (چاه های فرم یک + توسعه گلخانه ها)		
۴۲	۳۵	۷	۹۰۸	۷۷۰	۱۳۸	اجرای کانال بتنی و خطوط انتقال آب (کیلومتر)		
۵۸۵	۴۸۲/۴	۱۰۲/۶	جمع کل				*میزان صرفه جوئی در راستای جایگزینی در اثر اقدامات شرکت آب منطقه ای است.	

جدول (۵): برنامه سازگاری با کم آبی شرکت آب و فاضلاب استان مرکزی

عنوان برنامه		بروزه	حجم عملیات		حجم صرفه جویی (میلیون متر مکعب)	
			۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ هفتم	۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ هفتم	برنامه ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ هفتم	مجموع
کاهش سرانه مصرف	تعویض کنتورهای خراب مشترکین (دستگاه)	۳۵۰۰	۹۰۰۰	۰/۱	۰/۲۵	۰/۳۵
	تعویض کنتورهای فرسوده مشترکین (دستگاه)	۵۷۰۰	۱۴۳۰۰	۰/۱۶	۰/۴	۰/۵۶
	نصب تجهیزات کاهنده (عدد)	۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	۰/۵۲	۱/۴۸	۲
	اجرای اقدامات فرهنگی	-	-	-	۰/۶۲	۰/۸۸
	استانداردسازی انشعابات (فقره)	۱۵۰۰	۳۵۰۰	۰/۴۶	۱/۱۲	۱/۵۸
	اصلاح و بازسازی شبکه توزیع (کیلومتر)	۱۴۰	۳۵۰	۰/۹	۲/۲۵	۳/۱۵
کاهش آب بدون درآمد	نشت یابی شبکه و انشعابات (لیتر در ثانیه)	۸۵	۲۱۵	۲/۷	۶/۷۶	۹/۴۶
	اصلاح و بازسازی مخازن (باب)	۱	۱	۰/۱	۰/۱	۰/۰۲
جمع کل				۵/۱۱	۱۲/۸۹	۱۸

جدول (۶): برنامه سازگاری با کم آبی سازمان صمت استان مرکزی

حجم صرفه جوئی (میلیون متر مکعب)			پروژه	عنوان برنامه
مجموع	برنامه هفتم	۱۳۹۹ و ۱۴۰۰		
۲	۱/۴۵	۰/۵۵	ارائه تسهیلات به واحدهای صنعتی به منظور بازسازی و نوسازی خط تولید یا اجرای سیستم بازچرخانی آب	بهینه سازی و نوسازی فرایندهای تولید
۲	۱/۴۵	۰/۵۵	ارائه مشوق های مالیاتی و ... به واحدهای صنعتی به منظور بازسازی خط تولید یا اجرای سیستم بازچرخانی آب	
۱	۰/۷	۰/۳	اعطای معافیت های مالیاتی یا تخفیفات هزینه های شهرک های صنعتی به طرح های نیمه تمام آب بر (دارای تخصیص قبلی) که طرح خود را به طرح های با مصرف کم آب تغییر دهند	
۱/۵	۱/۲۷	۰/۲۳	استفاده از دستگاه های تولیدی با تکنولوژی بالا و ممنوعیت تولید و فروش خطوط تولیدی پر مصرف از طریق نظارت اداره کل استاندارد	
۱	۰/۸۵	۰/۱۵	مدیریت فشار شبکه، نوسازی خطوط انتقال آب	کاهش مقدار آب به حساب نیامده در مخازن و خطوط انتقال توزیع
۷/۵	۵/۷۲	۱/۷۸	جمع کل	

جدول (۷): برنامه سازگاری با کم آبی شهرداری های استان مرکزی

عنوان برنامه	پروژه	حجم عملیات (هکتار)	حجم صرفه جویی (میلیون متر مکعب)		
			۱۳۹۹ و ۱۴۰۰	برنامه هفتم	مجموع
خشکه کاری	خشکه کاری در کل فضای سبز شهری	۱۲	۰/۲	۰/۸	۱
حذف یا کاهش سطح زیر کشت گیاهان پر آب بر	حذف یا کاهش سطح زیر کشت گیاهان پر آب بر (مثل چمن) در کل فضای سبز شهری	۲۲/۲	۰/۲	۰/۸	۱
افزایش راندمان آبیاری	اجرای سیستم های آبیاری نوین	۳۰۰	۰/۵	۱/۵	۲
توسعه کم اثر	توسعه کم اثر در کل فضای سبز شهری	۲۳۰	۰/۲	۰/۸	۱
جمع		۵۶۴/۲	۱/۱	۳/۹	۵

تصویب کنندگان برنامہ سازگاری باکم آبی استان مرکزی

نام دستگاہ	نام و نام خانوادگی	سمت	دورہ ہمکاری
وزارت نیرو	رضا اردکانیان	وزیر نیرو و مسئول کارگروہ	۱۳۹۶/۱۲/۰۶ - تا کنون
سازمان برنامہ و بودجہ کشور	محمدباقر نوبخت	معاون رئیس جمہور، رئیس سازمان و عضو کارگروہ	۱۳۹۶/۱۲/۰۶ - تا کنون
وزارت جہاد کشاورزی	کاظم خاوازی	وزیر و عضو کارگروہ	۱۳۹۹/۰۱/۳۰ - تا کنون
وزارت صنعت، معدن، تجارت	علیرضا رزم حسینی	وزیر و عضو کارگروہ	۱۳۹۹/۰۷/۰۸ - تا کنون
سازمان حفاظت محیط زیست	عیسی کلانتری	معاون رئیس جمہور، رئیس سازمان و عضو کارگروہ	۱۳۹۶/۱۲/۰۶ - تا کنون
وزارت کشور	عبدالرضا رحمانی فضل	وزیر و عضو کارگروہ	۱۳۹۶/۱۲/۰۶ - تا کنون
سازمان ہواشناسی کشور	سحر تاجبخش مسلمان	رئیس سازمان و عضو کارگروہ	۱۳۹۷/۱۲/۱۱ - تا کنون

بکاران مشارکت کننده در سطح استان در تدوین و تصویب برنامه سازگاری با کم آبی استان مرکزی

نام همکاران در تدوین و تصویب برنامه	دستگاه اجرایی
سید علی آقازاده، مهدی زندیه و کیلی، سعید فرخی، حمیدرضا نوازنی	استانداری مرکزی
عزت‌اله آمره‌ای، محمود قدبیگی، مهدی خیراندیش، حسین اکبری، رضا عظیمی، غلامرضا جعفری، مجتبی مرادی، مهدی مردیان	شرکت آب منطقه‌ای مرکزی
مجید آنجفی، محمد زاهدی، محمد فرزاد کوهدانی	سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی
یوسف عرفانی‌نسب، سید مهدی حسینی‌پور، بهمن آنالوئی	شرکت آب و فاضلاب استان مرکزی
سعید جعفری کرهرودی، رضا اشتری	سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی
رضا میرزائی، مهدی مصطفوی	اداره کل حفاظت محیط زیست استان مرکزی
رقیه یادگاری، احمد توسلی	سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان مرکزی
داود رضا عرب، مهنوش مقدسی	اساتید دانشگاهی

بکاران مشارکت کننده در سطح ملی «دوین» و تصویب برنامه سازگاری با کم آبی استان مرکزی

اسامی همکاران	دستگاه اجرایی
حمیدرضا عدل، فرخ مسجدی، کیومرث سبزی، علیرضا صفایی کوچک سرابی	سازمان برنامه و بودجه کشور
عباس کشاورز، علیمراد اکبری، رضا سرافرازی، فاطمه اقدسی	وزارت جهاد کشاورزی
احمدرضا لاهیجان زاده، مسعود تجریشی، مسعود باقرزاده کریمی، آرزو اشرفی زاده، محمد صادق صبا، صدیقه مدرس طباطبایی، محسن محفوظی	سازمان حفاظت محیط زیست
فتحعلی محمدزاده، سعید مردان	وزارت صنعت، معدن، تجارت
مهدی جمالی نژاد، وحید قربانی، امیر مغالو، یعقوب آذرگشت	وزارت کشور
قاسم تقی زاده خامسی، صدیقه ترابی پلت کله، عیسی بزرگ زاده، شاهپور رجایی، جواد میبدی، تقی عبادی، کبری استیری، مریم آردم، سارا افشین، روح الله باقری وانانی، محمد حب وطن، حمید رحمانی، حسن صمدیار، میلاد کیانی، سمانه نیکفر، آرش نجاتی	وزارت نیرو
همکاران دبیرخانه کارگروه ملی سازگاری با کم آبی: بنفشه زهرایی، سعید ابراهیم زاده، مجتبی احمدی زاده، سید سهیل اسماعیلی، شانتیو خزایی کوهر، رضا خسروی، سینا روزبهانی، محبوبه زارع زاده مهریزی، زهرا محمدیان، فتنه السادات میروهابی، مهدی نیروبخش	سازمان هواشناسی
صادق ضیائیان، احد وظیفه، امین فضل کاظمی	معاونت هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهور
عباس بهلولوند	
محمد حاج رسولی ها، جهانگیر حبیبی، سیدمحمد علی مصطفوی، عبدالله فاضلی فارسانی، آرش اخوان ماسوله، مهرزاد احسانی، کیاست امیریان، بهزاد پارسا، مجتبی آل بهیمانی، صادق اورعی زارع، علی بزرگی، نعمت الله دهنندی، فراز رابعی، علیرضا رضاپور، هادی رضانی، بهزاد روزخش، محمد رسول ستایشی راد، حمیدرضا سوری، وحید عسکری نژاد، عبدالکریم فانی حق، حسین قلخانی، محمد قناعتیان جهرمی، محمد قیایی، رزیتا کهرکبودی، مریم منتظری سانیچی، هادی میرکیایی، زهره نجاتی جهرمی، بهنام نجفی	شرکت مدیریت منابع آب ایران
علی صفارزاده و لادن فروتن (شرکت مهندسی مشاور دزآب)	
حمیدرضا جانباز، حمیدرضا کشفی، علی اکبر غزلی، سید علی سیدزاده، رضا بختیاری اصل، فرهام کرکانی، فرید موسوی	شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

